NEMZETI PORTRÉTÁR GALÉRIA

A NAGYKÁLLÓI KÁLLAY CSALÁD PORTRÉI

2016

NEMZETI PORTRÉTÁR

www.npg.hu

Nemzeti Portrétár:

A Kállay család portréi című kiállításának megnyitója, Varga Mihály gazdasági miniszter megnyitó beszéde

Hölgyeim és Uraim, Főtitkár úr, Polgármester úr, kedves Kállay Ilona asszony!

Jeles alkalom a mai, amikor megnyílik a Nemzeti Portrétárban a Kállay család nagyjait bemutató kiállítás. A hiánypótló tárlat nemzeti történelmünk egy fontos darabját adja vissza gyerekeinknek és unokáinknak és ezzel hozzájárul hazánk polgári múltjának feldolgozásához is.

A kezdeményezés nemcsak azért egyedülálló, mert egy történelmi család tagjait ismerjük meg általa, hanem azért is, mert a segítségével a múlt egy olyan időszakára tekinthetünk vissza, amelyről hosszú-hosszú évtizedeken át beszélni sem lehetett. Fontos feladatot végzünk el tehát most, amely, igaz, kis lépés a történelmi múlt feldolgozásában, de visszaadja egy történelmi családnak azt megbecsülést, amely a korábbi évszázadokon keresztül megillette őket.

A Nemzeti Portrétár létrehozása példaértékű tett, ez a kis kiállítóterem a nemzettudat, a nemzeti önrendelkezés és a nemzeti önbecsülés megőrzésében fontos szerepet játszik. Mert az a nép, amelyik nincs tisztában a múltjával, az nem tud eligazodni a jelen kérdéseiben, és nem képes választ adni a jövő kihívásaira sem. Múltunk feldolgozása, megismerése tehát nem önös cél, segítségével vagyunk csak képesek megtalálni helyünket a világban, önmagunk számára meghatározni és kijelölni a helyes utat.

A portrétár falain látható festmények bátorítanak bennünket akkor is, ha a magyar nemzet jövőjéről gondolkodunk, hiszen tudjuk, hogy a ránk tekintő elődök sokszor nehezebb kihívásokkal és kérdésekkel néztek szembe, mint most mi. Az ő példájukon keresztül részesei lehetünk annak a történelmi korokon átívelő tapasztalatnak, amely összeköt bennünket a dicső elődökkel. A portrékról életútjukat vagy foglalkozásukat tekintve nagyon sokféle ember néz le ránk, közös azonban bennük, hogy mindannyian valamely közösségi ügyért lelkesen cselekvő tagjai voltak nemzetünknek. Példájuk irányt mutathat ma is, ha egy-egy nehéznek tűnő helyzetben nem találjuk a helyes utat.

Szeretném megköszönni, hogy Újbuda Önkormányzata lehetőséget biztosít erre a kiállításra. Köszönjük Hoffmann Tamás polgármester úrnak, hogy méltó helyszínt nyújt a Nemzeti

Portrétár kiállítótermének, ahol mától a Kállay család portréi láthatók. Szeretnék továbbá köszönetet mondani a Nemzeti Portrétár Alapítványnak, hogy hiánypótló munkát végezve kutatja és tárja a nagyközönség elé a magyar történelemben fontos szerepet játszó családok történetét.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Felmerülhet a kérdés, hogy a XXI. században, 2016-ban időszerű-e egykori és mai nemesi családok történetét feldolgozni. Elmondhatom, hogy abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az elmúlt két évtizedben az átlagosnál mélyebben megismerhettem a Kállay család történetét, amely az 1100-as évekig tudja visszavezetni eredetét. Hozzáteszem, hogy a XII. századtól forrásokkal bizonyítható a család tevékenysége, de tudható, hogy már korábban is szerepet játszottak a magyar történelem zivataros, nehéz, időnként a pusztulás rémeit is előhozó időszakában. A Kállay család nyomot hagyott a történelemben, így nemcsak leszármazottaiknak, hanem mindannyiunk számára példát mutatnak. Emellett üdvözlendő lenne, ha a nemesi családokra oly jellemző távlatos és nagyvonalú gondolkodás – amit eleganciának is nevezhetünk – visszatérne a XXI. századi közéletbe. Többször megtapasztalhattuk az elmúlt időszakban is, hogy a hirtelen jött sikert sokan nem tudják feldolgozni. Úgy vélem, hogy ilyen esetekben is hasznát vehetjük az előttünk járók által mutatott mintáknak. Hiszem, hogy előnyünkre válna, ha a nemesi világra példaként tekintve minél többen hasonló eleganciával kezelnénk közösségi ügyeinket. Gazdasági miniszterként pedig az kívánom, hogy mindehhez – ma úgy mondanánk – polgári jólét is társuljon valamennyiünk számára. Abban is bízom, hogy a portrétár megtekintését követően lélekben nemesedve lépünk ki az utcára, és azzal a bizalommal térünk vissza a mindennapi életünkbe, hogy jobb emberré válhatunk.

Még egyszer szeretném mindenkinek megköszönni mindazt, amit ennek a kiállításnak a megszületéséért tett: az előkészítésért, az anyag összegyűjtéséért és feldolgozásáért. Mindezeken túl kívánok ennek a kiállításnak nagyon sok látogatót és nagyon sok nemesbedő lelket!

Köszönöm a figyelmüket!

Budapest, 2016. október 27.

„IN ASPERIS ET PROSPERIS”

MEGHÍVÓ

A Nemzeti Portrétár

A nagykállói Kállay család arcképei

című kiállításának

megnyitó rendezvényére

Időpont: 2016. október 27. csütörtök, 17:30

Helyszín: Budapest XI. kerület, Bartók Béla út 21.

Köszöntőt mond:

Varga Mihály, miniszter

Reicher Péter főtitkár, Nemzeti Portrétár

Dr. Hoffmann Tamás polgármester, Újbuda

Kállay Ilona a család részéről

Kérjük részvételi szándékát 2016. október 25-ig az info@npg.hu drótpostán jelezni szíveskedjen!

Gyógytornász Kft.
www.gyoki.hu

Leier

gróf Kállay János XIII.
Panyola 1735 – Biri 1810

ismeretlen festő műve, 19. század első harmada magántulajdon, olaj, vászon

Az orosi ág ősének, XII. Jánosnak, és annak második feleségének, báró Perényi Borbálának hatodik gyermeke.
A tiszáninneni kerületi tábla ülnöke. Császári és királyi kamarás, 1778-ban grófi rangot kap, Ultimus Tituli.
Felesége báró muraniczi Horváth Katalin, gyermekük nem született. Vele a rövid életű grófi ág ki is hal.

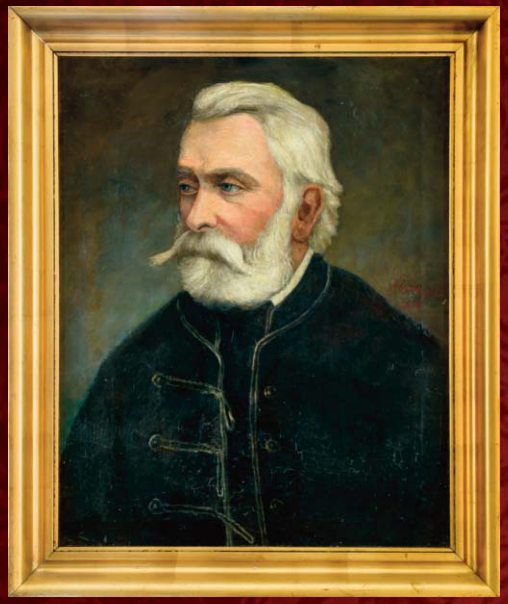
Kállay Péter
Oros 1792 – Biri 1868

ismeretlen festő műve, 19. század közepe magántulajdon, olaj, vászon

Kállay Péter (orosi ág) és kesseleökeöi Majthényi Lucia első gyermeke, Oroson született. 1821- ben ő építtette a Mezőtúr-i klasszicista (népies) stílusú kúriát. 1829-ben szolgabíró, 1836-38 között Szabolcs vármegye alispánja. Az 1836.06.13-i kállói véres családi, választási verekedés „győztese”. Csakúgy, mint édesapja ő is császári és királyi kamarás volt.
1857-ben eladja császárszállási pusztát (4.232 hold) Kállay Auguszta férjének, Hrabovszky Rudolfnak.
Első felesége pazonyi Elek Teréz, kitől négy gyermeke született. Leánya, Amália-Valéria Johanna Lucia (1820-1898) K. Ubul (1818-1903) felesége lett.
Második felesége felsőeőri Márkus Josepha, tőle nyolc gyermeke született. A harmadik felesége Kreulmayer Carolina volt.

Kállay Bertalan
Kiskálló 1799 – Nagykálló 1875

Ábrányi Lajos, 1875
magántulajdon, vászon, olaj

Bertalan (napkori ág) Kiskállón született és Nagykállóban hunyt el. Két felesége volt. Az elsőtől, Tolnay Leopoldinától három gyermeke született, kik közül Ottó érte meg a felnőtt kort, felesége K. Vilma volt, György és Tarnóczy Mária gyermeke. Második felesége bilkei Lipcsey Vilma volt, tőle egy leány, Mária Zsuzsanna született 1857-ben, ki később az orosi ágból származó Kállay Jeromos Lipót István Jenő felesége lett.
Kállay Bertalan táblabíróként tevékenykedett. Édesapja, K. János Herkules Szabolcs vármegye szolgabírája, valamint több vármegyében táblabíró volt.

Kállay Kornél Dienes Albert
Kállósemjén, 1836 – Nagybánya, 1902

ismeretlen festő
19. század utolsó harmada
magántulajdon, vászon, olaj

Édesapja Kállay Emánuel Albert (napkori ág), ki 1841-től Kraszna vármegye főadószedője, majd 1844-től Szabolcs vármegye hadi főpénztárnoka. 1848-ban nemzetőr őrnagy, 1849, 1861 szabolcsi alispán, 1869-1872 országgyűlési képviselő a nyírbátori kerületből, valamint táblabíró. Édesanyja báró revisnyei Reviczky Josepha. Első fiúgyermek. Farkasaszón gazdálkodott.
Felesége Kállay Ernesztina (orosi ág, K. Ubul és K. Amália gyermeke, Jeromos Lipót István Jenő testvére). Hét gyermekük született, közülük hat megérte a felnőtt kort. Lajos Kornél Albert, a negyedik gyermekük, római katolikus pap lett.

Kállay Benjámin
Pest 1839 – Bécs 1903

ismeretlen festő 19. század vége
magántulajdon, olaj, vászon

Édesapja, Kállay István, (orosi ág) csanádi főispán, Máramaros sziget helytartója és kincstári igazgató, édesanyja ebeczki Blaskovich Amália első fiúgyermeke. Felesége gróf Bethlen Vilma, cs. és kir. csillagkeresztes hölgy, az „Erzsébet-rend" I. osztályának hölgye, kitől hat gyermeke született.
Császári és királyi kamarás, v. b. titkostanácsos, közös pénügyminiszter, Bosznia-Hercegovina kormányzója, történetíró, a magyar és a bécsi Tudományos Akadémia tagja, a Szent István rend és a Lipót rend nagykeresztese.

Részlet egy lexikonból

„Kállay Benjamin, államférfiú, szül. 1839. dec. 22. Pesten, megh. 1903. júl. 13. Bécsben, eltemették Budapesten a Kerepesi temetőben. Már ifjúkorában nagy buzgalommal tanulmányozta a kelet politikai, gazdasági és kultúrális életét, s elsajátította a török és a balkáni szláv nyelveket. Andrássy Gyula gróf korán fölfedezte K. tehetségét, s tanulmányai végeztével, 1867. kinevezte belgrádi főkonzullá és diplomáciai ügyvivővé. Ottani hivataloskodása alatt, Szerbia egyik legmozgalmasabb történeti korszakában, fényesen megállta helyét s tanúságot tett államférfiúi hivatottságáról. 1875-ben elhagyta állását s hazajött; itthon képviselővé választották Sennyei konzervatív programmja alapján és lapvezére lett a párt közlönyének, a Kelet Népé-nek, amelybe sok értékes cikket írt. A külpolitikai kérdések alapelveiben azonban már ekkor is közelebb állt Andrássyhoz, mint Sennyeihez és Apponyihoz. Konzervatív pártfeleitől véglegesen az orosz-török háború alkalmával szakadt el, midőn a képviselőház 1877. június 16-i ülésén mondott hatalmas beszédében az ellenzék padjairól védelmezte meg Andrássy Gyula gróf keleti politikáját párthíveivel és jóformán az egész magyar közvéleménnyel szemben. Nemsokára visszatért a diplomáciai pályára. 1878. őszén kinevezték Ausztria-Magyarország meghatalmazottjává a keletrumeliai nemzetközi bizottságba, ahol rendkívül becses tevékenységet fejtett ki. Midőn Andrássy Gyula gróf letette a külügyminiszteri tárcát, 1879. októberében, az ő ajánlatára K.-t a külügyminisztérium első osztályfőnökévé nevezték ki. Ebben a minőségében Haymerle báró halálától Kálnoky gróf kinevezéséig ő vezette a külügyminisztériumot s ő írta alá az első osztrák-magyar-olasz szövetségi szerződést. Ez állásában megmaradt 1882. június 4-ig, amidőn a király kinevezte közös pénzügyminiszterré s így a megszállott tartományok legfőbb adminisztrátorává. K. nevéhez fűződik Bosznia és Hercegovina újjászületése, közigazgatásának szervezése, a nyugateurópai civilizáció terjesztése, úgy hogy két évtizednél tovább tartott miniszterségének eredménye. Európaszerte a legnagyobb elismeréssel találkozott. K. kormányzati rendszerének következménye volt, hogy az annexió 1908. minden belső bonyodalom s nagyobb nehézség nélkül volt megvalósítható. K. boszniai politikájának alapelve az volt, hogy a megszállott tartományok lakóit, valláskülönbség nélkül, elégedettekké s lojális alattvalókká tegye, hogy a nagyszerb propaganda ne lelhessen bennük alkalmas eszközökre. K. a balkáni történelemnek, s irodalomnak is egyik legkiválóbb ismerője volt, s irodalmi munkássága éppen olyan jelentős a történetírásban, mint kormányzata a politikában.
A M. Tud. Akadémia 1878. levelező, 1888. rendes és 1890. tiszteleti tagjává választotta.
Művei: A szerbek története 1780-1815. Magyarország a Kelet és Nyugat határán (akad. székfoglaló 1878); Oroszország keleti törekvései (u.o., 1878); Andrássy Gyula emlékezete (Emlék-

beszéd a M. T. Akadémia 1891. máj. 10-i közülésén); Az Árpádok és a magyar állam 1896. ;A szerb felkelés története 1807 – 1810. 1909; Lefordította Mill Stuart híres művét: A szabadságról (Pest, 1867) és Galathea-t, Vasiliadis újgörög drámáját (Budapest, 1878).”

Életének méltatásául álljon itt Láng Lajos r.t. gyászbeszéde 1903. július 16-ról:

„Fenséges Főherczeg! Tisztelt Gyászoló Gyülekezet! E palotát a nemzet a tudománynak emelte, s ha mégis közéletünk annyi jelesétől a csarnokban búcsúztunk el végső útja előtt, ez csak azt mutatja, hogy a közéletünk a tudománynyal a legbensőbb összeköttetésben áll.

Ha van valaki, a kinek élete és munkássága ezt a nemes és áldásos összefüggést tanúsítja, úgy az bizonynyal a férfiú, ki nagy tudással és még nagyobb kötelességérzettel utolsó csepp véréig szolgálta hazáját és királyát és a kinek elhunyta felett ma a tudományos Akadémia a nemzet gyászának általam ad kifejezést. A férfiú, kinek ravatalánál ma egybegyűltünk, a legfényesebb pályát futotta meg. Aránylag fiatalon lett a korona egyik első tanácsosa és több mint két évtizeden át viselte a legnagyobb méltóságokat. S habár nem tartozott a népszerűség kegyenczei közé, még sem volt irigye. Óriási szorgalma, egyeszerűsége (sic) és minden külsőségtől idegenkedő komolysága lefegyverezte még ellenségeit is.

A kik Őt ridegnek vagy csak zárkózottnak is festették, nem ismerték igazi természetét. Ő egy új magyar nemzetnek volt úttörője, mely az idők haladó árjában új czélokat tűzött maga elé. A kinek ez eszmék iránt fogékonysága volt, az előtt megnyitotta lelkének egész Pazar gazdagságát. Csak ha közönyt vagy elenszenvet (sic) tapasztalt az iránt, a mi az Ő keblét hevítette, csak akkor vonult vissza, de akkor is inkább fájdalmasan, mint ridegen. A vitatkozást, mint igazi alkotó természet, nem nagyon kedvelte.

Hazánk és az uralkodóház történetében egyiránt nagy fordulatot jelzett Bosznia és Herczegovina megszállása. Ha e tartományok nyílt sebet képeznek a Monarchia testén, a legnagyobb veszedelembe sodorják a dinasztia nagyhatalmi állását és a nemzetiségi villongások izzó zsarátnokát vetik hazánkra. Kállay Béni nagy szervezőképessége, a kelet viszonyainak alapos tanulmányozásában kialakult államférfiúi felfogása meg tudta találni és megtartani a sokak által felismerhetetlennek képzelt utat, a melyen úgy a dinasztia, mint hazája érdekét minden koczkázattól megóvta.

A nagy tömeg csak a gyakorlati munka emberét látta benne, pedig ő rá is illi az, a mit nagy mesteréről és kortársáról, Andrássy Gyuláról mondott, hogy idálista volt és ennek köszönheti elévülhetetlen sikereit.

Nemzeti büszkeségünknek és fajszeretetünknek jól eshetik a tudat, hogy a Hunyadiak fényes korszakának letüntével hosszú négyszáz év után, egy magyar államférfi erős és czéltudatos keze hagyott ismét maradandó nyomokat a Balkán-félsziget egyik legzivatarosabb sarkában. És pedig nemcsak hazája és fejedelme érdekében, hanem azon népek javára is, melyek áldással említik nevét haló porában is.

De ez a büszkeségünk lelkesedéssé fokozódik, ha meg tudjuk, hogy az a férfiú, ki ezt véghez vitte, egy hosszú életen át öntudatosan készült erre a feladatra.

Az után a politika után, melyet a nemzet alkotmányáért és önállóságáért folytatott, annak a politikának kellett következnie, mely a nemzetet újból beviszi az európai államok közösségébe és ezzel annak világállását biztosítja. Ennek az új politikának egyik legkimagaslóbb képviselője Kállay Béni. Kora ifjúságában a legnagyobb buzgósággal veti magát a szomszéd keleti népek tanulmányozására, elsajátítja nyelveiket és bele mélyed történelmeikbe, hogy a tudás szövétnekénél jelölje meg az utat, melyet nemzetünknek a jövőben követnie kell, ha ismét nagy akar lenni.

Itt e palotában fejtette ki az elhunyt a fényes hivatást, mely a magyar nemzetre, mint a kelet és nyugot közvetítőjére vár, utalva állami és nemzeti egység jelvényeül tekint, a szent korona két részből áll, melyekből az egyik nyugatról, a másik keletről származik.

Huszonöt éve lesz, hogy e csarnokban megjelent hazánk védangyala és a kegyelet koszorúját rakta le a haza bölcsének ravatalára, örökre lezárva azt a korszakot, melyben a korona és nemzet közé félreértés férkőzhetnék.

Az új korszakért, mely a korona és a nemzet teljes egybeforrottságában fényt és dicsőséget van hivatva árasztani mindkettőre, azok között, kik legtöbbet dolgoztak nemcsak a gyakorlati, politikai, de a tudomány terén is, alig versenyezhet valaki Kállay Bénivel. S mikor már tettei nem is állanak közvetlen előttünk, megmaradnak munkái, melyek újabb és újabb nemzedéket fognak tanítani: a hazát nemcsak szeretni, hanem a hazát önmegtagadással és bölcsességgel szolgálni is.

S ezért legyen különösen áldott az Ő emléke!”

Kállay Ernesztin Josefa Paulina Ágnes
Oros 1842 – Farkasaszó 1902 után

Veres G. 1901
magántulajdon,
vászon, olaj

Kállay Ubul és Kállay Amália-Valéria Johanna Lucia – mindketten az orosi ágból – első gyermeke volt. Édesapja 1848-49. a dadai járás főszolgabírája volt. Testvére K. Jeromos Lipót István Jenő. Férje Kállay Kornél Dienes Albert (napkori ág), kitől hét gyermeke született.

Kállay Albert József Mihály
Kállósemjén 1842 – Szeged 1922

Wellner Róbert 1906
Szegedi Móra Ferenc
múzeum, vászon,
olaj

Édesapja Kállay Emánuel Albert (napkori ág), ki 1841-től Kraszna vármegye főadószedője, majd 1844-től Szabolcs vármegye hadi főpénztárnoka. 1848-ban nemzetőr őrnagy, 1849, 1861 szabolcsi alispán, 1869-1872 országgyűlési képviselő a nyírbátori kerületből, valamint táblabíró. Édesanyja báró revisnyei Reviczky Josepha. Harmadik, legfiatalabb gyermek, Kállay Kornél Dienes Albert testvére.

Albert 1870-től a Belügyminisztériumban működött. Az 1879-es szegedi árvizet követően a helyreállítási és újjáépítési munkálatokkal kapcsolatban Tisza Lajos királyi biztos mellé rendelték. A királyi biztosság 1883 végi megszüntetését követően 1884 – 1905 között Szeged, közben egyúttal 1886-tól 1896-ig Hódmezővásárhely, valamint 1887-től 1893-ig Szabadka főispánja is volt. 1893-ban a király a főrendiház élethossziglani tagjává nevezte ki. A Szabadelvű Párt tagjaként Tisza Kálmán, majd utóbb Tisza István politikájának híve. Jelentős szerepe volt Szeged újjáépítésében, az újszegedi liget fásításában. A Lipótrend lovagja.

Családot nem alapított.

Kállay István
Kiscser 1849 – Budapest 1886

Ábrányi Lajos
magántulajdon,
olaj, vászon

Édesapja Kállay Ödön Jenő Énok Mihály Sándor (napkori ág), ki jogi tanulmányait követően főszolgabíró lett Csanád megyében, 1847-től Szabolcs megye országgyűlési követe, ellenzéki politikus. 1848/49. országgyűlési képviselő, és 1861; 1865–1879 szintén. 1848-ban Székesfehérvár, Komárom kormánybiztosa. Mint képviselő, a híres „flamingók” azaz a verestollas ellenzékiek egyik leglelkesebb tagja volt. A szabadságharc után halálra ítélték, de 1850-ben Haynau megkegyelmezett életének.
István édesanyja csépesi Faragó Mária. Nyolcan voltak testvérek, hárman érték meg a felnőttkort.
Felesége Rózsa Hermin, két fiúgyermekük született.

Kállay Jeromos Lipót István <u>Jenő</u>
Oros 1853 – Oros 1892

Ábrányi Lajos,
1876
magántulajdon,
vászon, olaj

Kállay Ubul és Kállay Amália-Valéria Johanna Lucia – mindketten az orosi ágból – harmadik gyermeke volt. Édesapja a dadai járás főszolgabírája volt. Felesége Kállay Bertalan (napkori ág) és bilkei Lipcsey Vilma leánya, K. Mária Zsuzsanna volt. Három gyermekük közül kettő megérte a felnőtt kort. Kállay Jenő császári és királyi kamarás volt.

Kállay Ubul Jenő Bertalan
Oros 1875 – Sződ 1952

Ábrányi Lajos, 1885 magántulajdon, vászon, olaj

Édesapja Kállay Jeromos Lipót Jenő, (orosi ág), édesanyja K. Bertalan leánya, K. Mária Zsuzsanna (napkori ág) első fiúgyermeke volt.
Tartalékos hadnagy a császári és királyi 10. huszárezredben, a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság igazgató-választmányi tagja volt, szakíró és Csík vármegye főispánja. A Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének (MABI) alelnöke volt. Családtörténeti és címertani tanulmányai a Turul-ban jelentek meg.
Felesége zalachi Szalachy Júlia Margit, kitől négy gyermeke született.
Birtokai voltak Nagykállón, Oroson, Hangács, Homrogd, Szala, és Szend községben.

Kállay Tamás
Nagyhalász 1878 – Gödöllő 1963

Asztalos Gyula, 1941 Nyíregyházi Kállay Gyűjtemény anyaga, olaj, vászon

Édesapja Kállay András János György (napkori ág), 1889-1897 között Szabolcs vármegye főispánja, édesanyja eördöghfalvy Csuha Vilma hetedik gyermeke. Jogi doktorátust szerzett, 1905-ben Székelyudvarhely országgyűlési képviselője. Egyik estvére Kállay Miklós miniszterelnök.
Két felesége volt, az első Farkas Anna, kitől elvált, a második Kállay Ágota (orosi ág), szülei: Kállay Ubul Jenő Bertalan és zalachi Szalachy Júlia Margit. Gyermeke nem született.

Kállay Miklós
Nyíregyháza 1887 – New York 1967

ismeretlen művész
20. század
magántulajdon,
vöröskréta rajz

Apja, a nagykállói Kállayak napkori főágából Kállay András (1839-1919), Szabolcs vármegye főispánja, anyja eördöghfalvi Csuha Vilma (1848-1921). Testvérei: György (Kállósemjén, 1867-1922), Mária (Kállósemjén,1868 – Miskolc,1940), Sarolta (Kállósemjén, 1869-1954), Emil (Kállósemjén,1871-1934), András (Nagyhalász,1875 – Nyíregyháza, 1941) országgyűlési képviselő, Tamás (Nagyhalász, 1876 – Gödöllő, 1963) dr.juris, országgyűlési képviselő.

Nyíregyházán született 1887. január 23-án, gyermekkorát Nagyhalászban töltötte az anyai Csuha-kúriában. Az elemit magántanulóként végezte házitanító irányításával, középiskoláit a nyíregyházi Lutheránus Gimnáziumban kezdte, és Budapesten a Ferencz József Nevelőintézetben fejezte be. Egyetemi tanulmányokat Genfben, Drezdában, Párizsban és Budapesten folytatott, itt szerzett államtudományi doktori diplomát.

Hivatali pályája Szabolcs vármegyében 1910. október 1-én vármegyei közigazgatási gyakornokként kezdődött, majd Kisvárdán szolgabíró, Nagykállóban főszolgabíró. Innen rendelték át az 1914. július 31-i általános mozgósítást követően Nyíregyházára, az Osztrák-Magyar Monarchia egyik legnagyobb hadikórháza, a barakk – kórház (50 nagyobb faépület) építésének irányítására. (A kórház 3 hónap alatt épült fel, és az I. világháború végéig működött.)

Az 1918 őszi – 1919 tavaszi történések nyomán határozottan felállt főszolgabírói székéből, átmenetileg nyugdíjba vonult, és Kállósemjénben a birtokán gazdálkodott

1914. szeptember 7-én vezette oltár elé Nyíregyházán, a szintén napkori főágbeli Dr. Kállay Rudolfnak (1853-1920), ekkor a nyíregyházi új Erzsébet Közkórház igazgató főorvosának és duboveczi Dobóczky Malvinnak (1860-1939), Ilona Helén Mária Zsófia Gabriella nevű leányát (*Nagykálló, 1894. május 1. † Budapest, 1945. február 7.)

1922. március 4-én nevezte ki a kormányzó Kállay Miklóst Szabolcs (majd Szabolcs és Ung közigazgatásilag ideiglenesen egyesített) vármegyék főispánjává. Hivatalát 1929. október 15-ig töltötte be, amikor a Bethlen- kormány kereskedelemügyi államtitkárává nevezték ki. E tisztségében a kormány lemondásáig maradt, 1931. augusztus 24-én saját kérésére mentette fel a kormányzó.

Hazament a semjéni birtokára gazdálkodni. Egészen 1944-ig a semjéni gazdaságát közvetlenül irányította, elismert mintagazdaságot hozott létre.

Az 1928-ban megalakult Katolikus Népszövetség szabolcsi szervezetének első elnöke.

Az 1922-ben megalakult Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara első elnöke volt, 1928-ban közfelkiáltással

újabb 6 évre választották meg, 1932-től tiszteletbeli elnökük volt. Munkája elismeréséül az Országos Mezőgazdasági Kamara 1927-ben felsőházi póttaggá választotta. 1932-ben életre keltette a Gyümölcstermelők Országos Egyesületét.
1932. október 1-én kinevezték a Gömbös-kormány földművelésügyi miniszterének.
Miniszterségének legnagyobb érdeme azon erdőtörvény kidolgozása és elfogadása valamint magyar-osztrák kereskedelmi szerződések megkötése 1932-1934 között. 1934 őszén a gazdák nagy örömére megrendezte a Budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállítást. A Nemzetközi Mezőgazdasági Ipari Szövetség elnöke 1939-1946 között. Ezirányú munkáját a francia kormány a Becsületrend parancsnoki (1931), majd főtiszti (1939) keresztjével ismerte el.
Örömmel vállalta gróf Klebelsberg Kunó felkérését még a 20-as években, hogy kapcsolódjon be a Kulturális Egyesületek Országos Szövetségének munkájába. Kállay Miklós 1925-től volt elnöke (1932-től örökös díszelnöke) az országos hírnévnek örvendő szabolcsi Bessenyei Körnek.1928. június 8-án a nyíregyházi Casino Egylet elnöke lett közfelkiáltással, A sajtó időről-időre kiszivárogtatott hírei szerint is, Kállay Miklós és Gömbös Gyula közötti feszültségek egyre erősödtek, mígnem 1935. január 9-én lemondott miniszteri állásáról. A nyugalmazott miniszter ismét hazatért Kállósemjénbe, birtokán gazdálkodott. A kormányzó 1936. július 21-én m.kir.titkos tanácsosi méltóságot adományozott számára, 1937. július 31-én pedig a Magyar Királyi Országos Öntözési Hivatal megszervezésére kapott megbízást, mint a hivatal első elnöke. Ugyanezen a napon a kormányzó a felsőház tagjává nevezte ki élethossziglan. (Felsőházi tagságáról 1942 őszén kellett lemondania, miután országgyűlési képviselő lett.) Ekkor született az állami költségvetéstől független, első tervgazdasági koncepció Magyarországon, 12 évre biztosított pénzügyi alappal. Ennek keretében elkészült a tiszafüredi és a körösi öntözési rendszer, a békésszentandrási duzzasztómű. Befejeződtek a nagy tiszai öntözési rendszer csatornázási és egyéb alapmunkálatai.
Hosszas vonakodással vállalta, fogadta el a kormányzó kezéből 1942. március 9-én a kormányfői tisztséget.
„Nem akartam, nem kerestem ezt a helyet, behívót kaptam, a frontra kell állnom. Hűséget esküszöm.”– mondta bemutatkozó beszédében.
A „németek első számú ellensége”, akinek leváltását többször követelték a kormányzótól, a megszállás után a rózsadombi török követségen, Sevket Fuat Kececi követnél kapott menedéket (feleségével együtt), ahonnan 1944. november 19-én vitték el magyar és német rendőrök, fegyveres SS-ek. Belügyminisztérium, Margit-körúti fogház, Sopronkőhida, ahonnan 1945. február 15-én Mauthausenbe, majd Dachauba hurcolták, innen 1945. április 24-én elszállították az ún. V.I.P.-csoport tagjaként Déltirolba, az amerikai hadsereg szabadította fel őket 1945. május 4-én. Kállay Miklós nem térhetett haza, az országot megszálló szovjet hadsereg azonnal letartóztatta volna. Capri szigetén maradt, majd Castelgandolfóban, Firenzében s Rómában élt, megírta emlékiratait, amit angol nyelven sikerült kiadnia (Hungarian Premier. A Personal Account of a Nations Struggle in the Second World War. New York, Columbia University Press, 1954.) Olaszországban együtt élt Kristóf fiával, s annak családjával, akik 1946. május 1-én érkeztek meg Rómába. Fiától tudta meg, hogy szeretett feleségét, Helént, 1945. február 7-én egy aknaszilánk megölte a török követségen, és hogy középső fia, Miklós, őmiatta túsz, hadifogoly az oroszok kezében.

Áttelepült az USA-ba. 1953. karácsonyát már New York-ban ünnepelte, ahol nagy szeretettel, külön ünnepségen köszöntötte az amerikai magyar emigráció. Tagja lett a Magyar Nemzeti Bizottmánynak és Végrehajtó Bizottságának. Bíztató, lelkesítő, bátorító beszédeket mondott, sorra látogatta az USA és Kanada magyar központjait, a Szabad Európa megbízásából több hónapos dél-amerikai előadói körutat tett. Az 1956-os forradalom hírét reménykedő, kirobbanó örömmel fogadta, a forradalom leverése után azonban a nyugati demokráciákban csalódva, visszavonult a közszerepléstől.

New York-i lakásán súlyos betegségben, pár nappal a 80. születésnapja előtt, 1967. január 14-én hunyt el. Földi maradványait fiai 1988-ban Rómába vitették, s mint máltai lovagot, a Magyar Máltai Lovagok sírboltjában helyezték el; majd a rendszerváltást követően hazahozatták. 1993. április 16-án a Budavári Koronázó (Mátyás) Főtemplomban felravatalozott koporsójánál hajtott fejet a gyászoló közönség, majd 1993. április 17-én nyílt meg előtte a kállósemjéni családi kripta ajtaja, s végakarata szerint szülei, testvérei és felesége mellé helyezték örök nyugalomba.

1963. november 23-án kelt végakaratának utolsó bekezdése így hangzik: „Kristóf, Miklós, András, feleségek, unokák, vigyétek tovább a Semjén törzset becsületben, éljen bennetek örökké szegény hazánk emléke és imádata! Ezt kérem tőletek, Apátok.

Kállay Ilona Helén Mária Zsófia Gabriella

Nagykálló 1894 – Budapest 1945

Ismeretlen művész, 20. század magántulajdon, vászon, olaj

Édesapja Kállay Rudolf Ireneus (napkori ág), kórházi igazgató főorvos, királyi tanácsos, édesanyja duboveczi Dobóczky Malvin, ötödik, legfiatalabb gyermekeként született.

Kállay Helén bátyjai: Tibor dr.juris (1881-1964), a Bethlen-kormány pénzügyminisztere 1921-1924; Rudolf dr.juris (1889-1958), a Budapesti Általános Hitelbank ügyvezető igazgatója, és Iván főhadnagy (1887-1915), aki Bukovinában, Oknánál 1915. április 4-én halt hősi halált.

Férje Kállay Miklós (napkori ág), ki Földművelésügyi miniszter, majd 1942 – 1944 között Miniszterelnök volt. Három fiuk született, Kristóf, Miklós és András.

Kötelességének érezte a karitatív tevékenységet, melynek számos akciójáról a Nyírvidék Szabolcsi Hírlap bármelyik évfolyamának számaiban olvashatunk 1944-ig.

1945. február 7-én, a budapesti Török nagykövetség kertjében, egy aknaszilánk sebesítette halálra.

Kállay György és László György Zučka,
Bukovina 1902 - Fribourg, Svájc 1968
és
László Bercel 1905–1928

ismeretlen művész
Brandstetter öntötte Münchenben
magántulajdon, bronz

Kállay Béni Frigyes fiának, és Báró Vay Gabriella gyermekei. Frigyes főhadnagy cs. és kir. 7. huszárezredben, valamint cs. és kir. kamarás. Györgynek váradi Várady Saroltával kötött házasságából egy fia született, István Benő György, ki a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában dolgozott hosszú évekig.

Kállay Kristóf Iván
Nagykálló 1916 – Budapest 2006

Kisléghi Nagy Ádám, olaj 20. század Szuverén Máltai Lovagrend Magyar Szövetsége

Kállay Miklós miniszterelnök és Kállay Helén elsőszülött fia. Diplomatának készült, Budapesten kívül Bécsben, Lille-ben, Párizsban és Genfben folytatott tanulmányokat. Pályakezdő külügyi gyakornokként érte hadbalépésünk, s a miniszterelnöki édesapa magántitkára lett. 1946-tól 50 évig római emigrációban élt, ahol a FAO-ban dolgozott, és a Szuverén Máltai Lovagrend szentszéki nagykövete-ként szolgált 1997-ig. 1956-ban komoly szerepet vállalt a Máltai Szeretetszolgálat ausztriai munkájának megszervezésében, a nyugatra menekülő magyarok segélyezésében. A nyíregyházi Jósa András múzeumhoz tartozó Kállay Gyűjtemény alapítójaként is tiszteljük. Rendbehozatta a család kállósemjéni kápolnáját, amely egyben a család temetkezési helye is.
Felesége kézdivásárhelyi Vásárhelyi Vera (1920-2000), Sík Sándor-irodalmi díjas írónő. Két fiuk született.
1995-ben, a rendszerváltás után települtek vissza Magyarországra.

kézdivásárhelyi Vásárhelyi Vera, Kállay Kristófné
Lökösháza 1920 – Budapest 2000

Asztalos Gyula, 20. század magántulajdon, olaj, vászon

Édesapja Vásárhelyi András, édesanyja Csernovics Eszter. Egy testvére volt, V. Miklós.
Férje Kállay Kristóf Iván, a miniszterelnök, Kállay Miklós legidősebb fia. A második világháborút követően Rómában telepedtek le. Két fiuk született. V. Vera művészi tehetséggel volt megáldva. Írói munkásságát itthon is elismerték, Simon István irodalmi díjat kapott. Rómában, Triznya – Szőnyi házaspár gyakori vendége volt, Triznyától festeni is tanult. Főként akvarelleket festett. Férjével az orosz hadsereg kivonulása után visszatelepedtek Budapestre, így utolsó éveit itthon töltötte. 2000-ben a nagy nemzetközi Kállay találkozó alatt érkezett a hír, hogy Budapesten a kórházban elhunyt.
Kedves könyveiből gyermekkoráról, ifjúságáról is képet kaphatunk, de az emigrációban élő magyarok lelki nehézségeit is több könyvében szemlélteti.

Mit jelent ma Kállaynak lenni?

Az Elsők között érkezni nem kiváltság, hanem ezzel járó felelősség. Kötelezettség a kitartásra. Ennek őseink hűségesen eleget tettek, akár Mikszáth szavaival élve „valóságos oligarchák" voltak, akár kitelepített földönfutók.
Mert a nemesség nem javakat, hanem keresztény szolgálatot jelent. Büszkének lenni ezekre az ősökre. Akik Európában egyedülálló módon 1100 éve élnek és halnak ugyanabban a hazában. Kitartani jó sorsban és balsorsban („In asperis et prosperis").
Ott lenni nemzetünk dicsőséges és vészterhes pillanatainál (honfoglalás, tatárjárás, Mátyás, Mohács, 1848, Monarchia, világháborúk), otthon lenni a magyar tájban és a családi tűz melegénél. Itthon élni és dolgozni, ha bár küzdelmes, de felemelő.
Példát mutatni honfitársainknak.
Magyar gyerekeket nevelni a mindig megújuló Magyarországnak.
Maradni a végsőkig, mint jó vezető: elsőként érkezni, és ha kell, utolsónak távozni.
Kállaynak lenni számomra: elsőnek és utolsónak lenni.

Kállay Krisztián
2016

